

Espai atrinxerat de la Cota 402

En un turó pròxim al Poble Vell de Corbera d'Ebre, es van conservar en bon estat un conjunt de trinxeres excavades per primer cop per l'Exèrcit de l'Ebre en el seu avanç per conquerir Gandesa. Es tracta de les trinxeres de la Cota 402, utilitzades durant la primera fase dels combats com a lloc de comandament de la 35a Divisió Internacional, integrada per part de les mítiques Brigades Internacionals.

Amb unes vistes privilegiades de la plana de Gandesa, des d'aquest punt avançat es va dirigir l'atac per superar la capital de la Terra Alta, convertida juntament amb Vilalba dels Arcs i la Pobla de Massaluca en nuclis defensius de la línia franquista. Els atacs republicans van ser infructuosos. Deu dies després d'haver-se iniciat el combat, l'Exèrcit de l'Ebre va passar a una situació de defensa activa del territori conquerit. No seria fins a principis de setembre, en el marc de la quarta contraofensiva franquista, que l'espai atrinxerat va caure en mans franquistes.

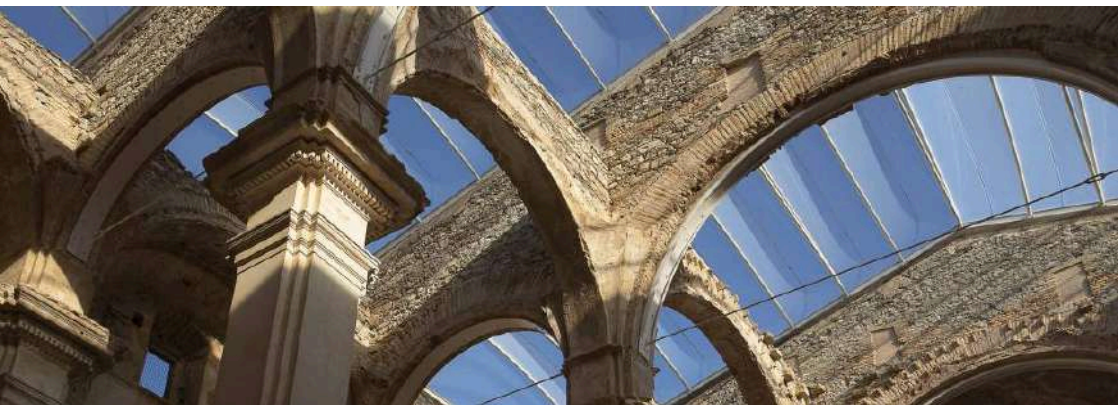

Poble vell corbera d'Ebre

Durant la batalla, Corbera d'Ebre s'ubicava sobre el turó de la Muntera, a la primera línia del front republicà. A partir del setembre del 1938 restà pràcticament destruït. Malgrat els efectes devastadors del front i els bombardejos, el règim franquista va decidir que no hi hauria reconstrucció. Això va provocar que el veïnat es traslladés a la part baixa, on van construir de nou les seves llars.

Avui dia cada pedra del Poble Vell representa les conseqüències humanes, culturals i socials que deriven d'una guerra. Des del 1993 el conjunt fou declarat Be Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya i constitueix en ell mateix un espai de memòria i un monument a la pau.

Serra de Pàndols – Cota 705

El mirador de la serra de Pàndols (cota 705), també conegut com a Punta Alta, va ser durant la batalla de l'Ebre un dels espais claus, ja que des de la seva situació privilegiada es podien controlar i batre els altres punts elevats que l'envoltaven: el nucli del Pinell de Brai i la part de la serra de Cavalls. És per aquest motiu que, a l'inici de l'ofensiva, el 25 de juliol de 1938, les forces republicanes van ocupar les principals alçades de Pàndols. Al principi d'agost l'exèrcit franquista va intentar sense èxit, després d'intensos combats, desallotjar els republicans de Pàndols, els quals hi van romandre fins al 3 de novembre, a cinc dies d'acabar-se la batalla de l'Ebre.

En aquest espai històric, l'Associació de Supervivents de la Lleva del Biberó va instal·lar, a finals dels anys vuitanta, el Cub per la Pau. Símbol d'homenatge a tots els soldats que hi van lluitar, independentment del bàndol.

